

Onderwerp: Interactiewijzer

Ons kenmerk: 20rv000093

Nummer:

Elst, 13 oktober 2020

AAN DE RAAD

1. Voorstel

1. De interactiewijzer vaststellen.
2. De paragraaf Participatie in college- en raadsvoorstellen vervangen voor: Initiatiefnemer, interactievorm en rol gemeente.

2. Inleiding

Op 8 september jl. heeft de gemeenteraad de visie '*Gemeente Overbetuwe: samenlevingsgericht, communicatief en betrouwbaar*' vastgesteld (de interactievisie). Aanleiding voor het opstellen van deze visie is onze wens om met beleid beter aan te sluiten op de samenleving, en de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport inzake burgerparticipatie en het amendement van de raad (dd. 3-9-19). Naast de opdracht een visie op te stellen en deze jaarlijks te evalueren, bevatte het amendement een aantal andere onderdelen:

- Een nieuwe participatiewijzer op te stellen en hierbij de participatiewijzer van de nationale ombudsman te betrekken.
- Inwonersparticipatie onderdeel te laten uitmaken van daarvoor geschikt beleid en projecten.
- Participatie vast onderdeel te laten uitmaken van raadsvoorstellen.

Met dit raadsvoorstel geven wij uitvoering aan deze onderdelen, dan wel zijn opgenomen in het implementatieplan, en daarmee is het amendement uitgevoerd. De wijze waarop we de verschillende onderdelen van het amendement daadwerkelijk implementeren, beschrijven we in het implementatieplan voor de interactievisie. Dit plan heeft de raad in concept ontvangen, en wordt momenteel verder uitgewerkt.

Interactiewijzer

Naast het amendement waarin de raad vraagt om een participatiewijzer, is er een aantal aanleidingen om deze te actualiseren. De huidige sluit ten eerste niet goed aan bij de onlangs vastgestelde interactievisie. Daarnaast bleek in de praktijk dat de huidige wijzer niet meer voldoende aansluit bij actuele ontwikkelingen zoals de Omgevingswet.

Omgevingswet en participatiebeleid

Participatie is een belangrijk onderdeel van de nieuwe Omgevingswet die er aan komt, echter de wet biedt nog geen houvast over de vraag wat we kunnen en mogen verwachten van initiatiefnemers als het gaat over participatie. De Omgevingswet vraagt om participatiebeleid met een duidelijk kader voor zowel de gemeente als voor initiatiefnemers. Bijvoorbeeld, wat zijn de spelregels voor participatie? Hoe heeft initiatiefnemer belanghebbenden betrokken bij de voorbereiding en aanvraag en wat zijn resultaten en afwegingen? En hoe toetsen we of er inderdaad draagvlak is voor het initiatief?

De interactievisie, de interactiewijzer en het (nog vast te stellen) implementatieplan tezamen vormen ons participatiebeleid voor de Omgevingswet. Op het moment dat de Omgevingswet meer duidelijkheid biedt, zullen we zo nodig ons participatiebeleid vertalen in een verordening.

Participatiewijzer nationale ombudsman

Bij het opstellen van de interactiewijzer hebben we gekeken naar de tien spelregels voor behoorlijk omgaan met inbreng en inspraak van inwoners van de nationale ombudsman. Deze spelregels zijn te verdelen in twee fases. De eerste fase, *heldere keuzes vooraf*, gaat over het motiveren of en zo ja hoe de gemeente inwoners betreft bij beleid- en besluitvorming. De interactiewijzer gaat over deze fase, de betreffende spelregels hebben we hierin verwerkt. De tweede fase, *constructieve houding en informatieverstrekking*, betreft spelregels waarvoor de basis ook in onze interactiewijzer ligt. Hoe we hier daadwerkelijk uitvoering aan geven, nemen we mee we bij het implementatieplan.

Paragraaf college- en raadsvoorstellen: *Initiatiefnemer, interactievorm en rol gemeente*

Om aan te sluiten bij de interactievisie en de interactiewijzer, vervangen we in college- en raadsvoorstellen de huidige paragraaf *Participatie* voor een nieuwe paragraaf, namelijk *Initiatiefnemer, interactievorm en rol gemeente*. In de toelichting van deze nieuwe paragraaf komt de volgende tekst.

Afhankelijk van wie initiatiefnemer is (inwoners, derde partijen of de gemeente) kiezen we een passende interactievorm:

- *Inwoners*: wat wordt van de gemeente gevraagd (overheidsparticipatie)?
=> Luisteren, ondersteunen of faciliteren?
- *Derde partijen*: heeft de initiatiefnemer een participatietraject gestart met belanghebbenden? Wat is de opbrengst, en wat is hiermee gedaan?
- *Gemeente*: welke interactievorm zetten we in (inwonersparticipatie)?
=> Informeren, adviseren (beginfase of eindfase), meebeslissen of samenwerken?

3. Doel en beoogd effect

De interactiewijzer beschrijft op hoofdlijnen de rol van initiatiefnemers bij een initiatief, en de interactievorm die daarbij past. Naast inwoners en de gemeente hebben we derde partijen als initiatiefnemer toegevoegd. Derde partijen kunnen projectontwikkelaars zijn, ondernemers, of andere partijen. *Hoe we uitvoering geven aan de interactiewijzer, en hoe we dit duurzaam borgen als werkwijze binnen alle lagen van de organisatie, werken we uit in het implementatieplan.*

4. Argumenten

- 1.1. De wens om ons beleid beter aan te laten sluiten op de samenleving, het amendement van de raad, de vastgestelde interactievisie en de nieuwe omgevingswet zijn aanleiding om de participatiewijzer te vervangen.
- 2.1. De interactievisie en de interactiewijzer vragen tevens om het aanpassen van de participatieparagraaf in college- en raadsvoorstellen zodat het een logisch geheel is.

5. Kanttekeningen en risico's

- 1.1. Een interactiewijzer is een eerste stap. Het daadwerkelijk werken volgens deze wijzer, en borging in de organisatie is hiermee nog niet gerealiseerd. Dit werken we uit in het implementatieplan en vraagt constante aandacht.
- 1.2. Het aanpassen van de paragraaf in college- en raadsvoorstellen vraagt om implementatie en borging in de organisatie. Het betreft immers een thema waar al in het begin van een traject over nagedacht moet worden, en niet pas bij het opstellen van een college- of raadsvoorstel.

6. Financiën

Niet van toepassing.

7. Vervolg

Planning

Communicatie

Participatie

Evaluatie

Deze onderdelen worden uitgewerkt in het implementatieplan voor de interactievisie. Dit implementatieplan leggen we het eerste kwartaal van 2021 aan de gemeenteraad voor.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,

de gemeentesecretaris,

P.J.E. Breukers

de burgemeester,

R.P. Hoytink-Roubos

8. Relevante stukken

1. Interactiewijzer
2. Raadsbesluit

Portefeuillehouder: Burgemeester

De behandelend ambtenaar is E. Haanraads. Technische vragen dienen uiterlijk de donderdagmorgen om 08.00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl.